

ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาสาขาการตลาดดิจิทัล

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Factors Influencing Teamwork Skills of Students in Digital Marketing Program, Faculty of Business Administration, Sripatum University

กิงแก้ว พรอภิรักษสกุล^{1*} และประเสริฐ สิทธิจิรพัฒน์¹

Kingkaew Phonapiruksakul^{1*} and Prasert Sitthijirapat¹

Received: March 09, 2024; Revised: April 22, 2024; Accepted: May 23, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับทักษะการทำงานเป็นทีม และกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาสาขาการตลาดดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจทุกคนที่ลงทะเบียนในรายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุมภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2565 ทั้งหมด จำนวน 93 คนเท่านั้น ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมด นำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ 0.05 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยใช้สถิติการทดสอบค่าที่ (t-test) แบบ Dependent การทดสอบค่าที่ (t-test) แบบ Independent การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย ภาพรวมพบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านภาพรวมทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก เช่นกัน ผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาออกแบบกิจกรรมการสอนและได้พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาดด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม และผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการดูแลรักษานักศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ในการเรียนการสอนให้สามารถทำงานเป็นทีมได้ อีกทั้งผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหารและอาจารย์ใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการออกแบบกิจกรรมการสอนได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: กระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม การตลาดดิจิทัล ทักษะการทำงานเป็นทีม

¹ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม, School of Business Administration, Sripatum University

*Corresponding author e-mail: kingkaew.po@spu.ac.th

Abstract

This research aimed to examine the level of teamwork skills and participative active learning process among Digital Marketing students in the Faculty of Business Administration, Sripatum University. The participants were 93 students enrolled in MKT453 Marketing Channel Management course during the second semester of academic year 2022. The data were collected through questionnaires and analyzed using statistical software with a significance level of 0.05. Statistical analyses employed included descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation), dependent and independent t-tests, and multiple regression analysis. The findings indicated that both the implementation of participative active learning process and students' teamwork skills in the MKT453 course were at high levels. The results provide empirical evidence for developing and enhancing instructional design practices. Furthermore, the study demonstrates the effectiveness of participative active learning approach in developing students' teamwork skills in the Marketing Channel Management Course. The findings also offer practical implications for academic administrators and faculty members in formulating evidence-based policies and instructional design strategies to foster students' collaborative learning competencies.

Keywords: Participative Active Learning Process, Digital Marketing, Teamwork Skills

บทนำ

Suchánek (2019) ได้อธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม เป็นการออกแบบและนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมความมุ่งมั่นและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในกระบวนการเรียนรู้ เน้นการกระทำและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการสร้างความรู้ พัฒนาทักษะทางการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีบทบาทในการตัดสินใจ เลือกทิศทางการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผนการเรียนรู้ ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม เป็นความสามารถในการทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่ดี การทำงานเป็นทีมคือการประสานความรู้ ทักษะ และทรัพยากรของสมาชิกในทีม เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีคุณค่า ซึ่งการทำงานเป็นทีมส่งผลให้เกิดการแบ่งหน้าที่ และการร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหา และการดำเนินงานในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ Gold (2021) ได้อธิบายเพิ่มเติมอย่างน่าสนใจว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม เน้นไปที่การสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีความหลากหลายโดยใช้วิธีการที่เตรียมการเรียนรู้ในรูปแบบที่ส่งเสริมการกระทำและการสนทนากับผู้เรียน เช่น การเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหาโปรเจกต์การเรียนรู้ที่เน้นการทำงานกลุ่ม การศึกษากรณี และการนำเข้าสู่ข้อมูลจากสื่อและแหล่งข้อมูลที่แตกต่างกัน เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสดำลองและนำความรู้มาใช้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ทักษะการทำงานเป็นทีมมีความหลากหลายและสำคัญทั้งในการบริหารและองค์กร เนื่องจากการทำงานเป็นทีมส่งผลให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ระหว่างสมาชิกในทีม การทำงานเป็นทีมยังช่วยสร้างความเข้าใจและความร่วมมือที่ดีขึ้นระหว่างสมาชิก ช่วยในการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน และ สร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาทักษะและ ความเป็นผู้นำของทุกคนในทีม ทั้งนี้ การทำงานเป็นทีมยังเป็นส่วนสำคัญของกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กรให้เติบโตและมีความเสถียรภาพในระยะยาว การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมเพื่อให้สมาชิกมีความสามารถในการแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนและปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในองค์กรมีความสำคัญเป็นอย่างมากในสถานการณ์ทางการค้าที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน นอกจากนี้ Suchánek (2019) ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้อย่างน่าสนใจว่า ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการทำงานเป็นทีมอาจมีหลายปัจจัย ได้แก่ 1) ขั้นตอนการสร้างทีมไม่เพียงพอ : การสร้างทีมที่เหมาะสมและมีสมาชิกที่มีความรู้ความสามารถที่ต้องการ ไม่ใช่เรื่องง่าย ถ้าทีมมีสมาชิกที่ไม่เข้ากันได้หรือไม่มีทักษะที่เพียงพอ เป็นไปได้ว่าจะมีปัญหาในการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ 2) การสื่อสารที่ไม่เพียงพอ : การสื่อสารที่ไม่ชัดเจนหรือไม่เป็นไปตามความคาดหวังอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดพลาด และสามารถนำไปสู่ความขัดแย้งและความผิดพลาดในงาน 3) การบริหารจัดการไม่เหมาะสม :

การบริหารทีมที่ไม่เพียงพอหรือไม่เหมาะสมอาจทำให้เกิดความสับสนและความไม่ชัดเจนในทิศทางและหน้าที่ของทีม

4) การแก้ไขความขัดแย้ง : ความขัดแย้งและปัญหาการทำงานร่วมกันอาจเกิดขึ้น และหากไม่มีการจัดการหรือแก้ไขอย่างเหมาะสม อาจส่งผลให้ทีมแตกแยกหรือการทำงานช้าลง 5) ความแตกต่างในการมองเห็น : สมาชิกในทีมอาจมีมุมมองและวิธีการคิดที่แตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความขัดแย้งและความไม่เข้ากันในการทำงาน 6) การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบไม่ชัดเจน : ไม่มีการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับสมาชิกในทีมอย่างชัดเจน อาจทำให้เกิดความสับสนและการทำงานที่ไม่เป็นระบบ 7) การเจอปัญหาเชิงบุคคล : อาจเกิดปัญหาเชิงบุคคลระหว่างสมาชิกในทีมที่อาจส่งผลให้เกิดความไม่สบายใจและความไม่พึงพอใจในทีม และ 8) ขาดความเข้าใจและความร่วมมือ : สมาชิกในทีมอาจไม่เข้าใจความต้องการและความสามารถของผู้อื่นในทีม ซึ่งทำให้ขาดความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน การจัดการและแก้ไขปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างทีมที่มีประสิทธิภาพและสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาสาขาการตลาดดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ซึ่งผลจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาออกแบบกิจกรรมการสอนและได้พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม และผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการดูแลรักษานักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอน ให้สามารถทำงานเป็นทีมได้ อีกทั้งผลการวิจัย จะช่วยให้ผู้บริหารและอาจารย์ใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการออกแบบกิจกรรมการสอนได้ อย่างเหมาะสม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทักษะการทำงานเป็นทีม และกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม ของนักศึกษาสาขาการตลาดดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลที่มีผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาสาขาการตลาดดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดทักษะการทำงานการทำงานเป็นทีม

Malawan et al. (2022) ได้อธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่า การทำงานเป็นทีม คือ การที่บุคคลร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ และความรับผิดชอบ โดยเข้าใจวัตถุประสงค์หรือจุดหมายขององค์กรไปในทิศทางเดียวกัน มีการดำเนินงานที่สอดคล้องสัมพันธ์กันมากที่สุด เพื่อให้งานนั้นบรรลุวัตถุประสงค์หรือจุดหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประเภทของการจัดแบ่งทีมงานในองค์กรอาจมีหลายประเภท มีวิธีการจัดแบ่งหลายวิธี ขึ้นอยู่กับแนวคิดเฉพาะแบบของแนวคิดนั้น ๆ ทีมงานแนวคิดกลุ่มองค์กร ทีมงานแนวคิดด้านสังคมวิทยาหรือทีมแนวคิดจิตวิทยาสังคม นอกจากนี้ Pijitwarodom (2018) ได้อธิบายแนวทางในการใช้ทีมที่มีอำนาจ 4 ประเภท คือ 1) ทีมคุณภาพ ใช้ได้ทั่วไปในทุกระดับขององค์กร ทีมคุณภาพที่มีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน คือ เพื่อปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ การบริการ กระบวนการและสภาพแวดล้อมขององค์กรมีความสามารถในการใช้ทักษะกลุ่มและทักษะการแก้ปัญหา ความสำเร็จของทีมงาน คุณภาพคือการมอบอำนาจให้ทีมงานเพื่อให้หยิบยกปัญหาขึ้นมาพิจารณาและใช้ทักษะที่จำเป็นเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ 2) ทีมโครงการทีมประเภทนี้จะมีความชัดเจนเฉพาะและเมื่อดำเนินการเสร็จตามนั้น ทีมโครงการก็จะถูกยกเลิก ทีมโครงการจึงสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ได้หลากหลายแต่ละทีมก็จะมีวัตถุประสงค์

ของตนและมีการกำหนดวันเวลาที่จะดำเนินการให้ประสบความสำเร็จลักษณะของทีมโครงการที่ดีสมาชิก จะมีทักษะหลายอย่างเพื่อนำไปใช้ประกอบการดำเนินงานโครงการนั้น ๆ 3) ทีมที่มีทักษะและหน้าที่หลากหลาย ทีมงานประเภทนี้มีลักษณะเด่นอยู่ที่ความแตกต่างด้านทักษะของสมาชิก ซึ่งถือว่าเป็นความเชี่ยวชาญของแต่ละคนและมีความจำเป็นต้องนำทักษะเหล่านั้นไปแก้ปัญหา การดำเนินการของทีมก็จะเกิดโอกาสให้แก่สมาชิกทุกคนเพราะปฏิบัติการตั้งแต่จุดเริ่มต้นของโครงการและใช้ทักษะทุกด้านของสมาชิกเพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ เพราะแต่ละทีมสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้ากลุ่มหนึ่งหรือลูกค้ากลุ่มเล็ก โดยจัดหาและบริการลูกค้าได้อย่างสมบูรณ์แบบ และ 4) ทีมงานที่มีอำนาจในการจัดการตนเอง ทีมงานที่มีคุณภาพ มีอำนาจ และมีประสิทธิผล คือทีมงานที่มีอำนาจในการจัดการตนเองอย่างเต็มที่ หรือทีมที่สามารถกำหนดทิศทาง การดำเนินงานของตนเองได้ หรือทีมงานที่มีอำนาจกึ่งอิสระ ลักษณะทีมงานประเภทนี้จะรับผิดชอบการปฏิบัติการของทีมและผลผลิตของตนเอง หากองค์กรสามารถพัฒนาทีมลักษณะนี้ได้อย่างเต็มที่ทีมงานจะรับงานต่าง ๆ ได้ภายใต้การนิเทศงานของผู้บังคับบัญชา เช่น การตั้งจุดมุ่งหมายหรือเป้าประสงค์ การวัดผลผลิต การประกันการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพของสมาชิก รวมทั้งการจ้างพนักงาน การประเมินผลงาน การควบคุมวินัยของสมาชิก และการคัดเลือกหัวหน้าทีมของตนเอง และ Anunpitoon (2020) ได้อธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่าทักษะการทำงานเป็นทีมนั้น ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) การตระหนักในหน้าที่ของตนเอง 4) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม และ 5) การปรึกษาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีทักษะการทำงานเป็นทีมของ Anunpitoon (2020) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) การตระหนักในหน้าที่ของตนเอง 4) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม และ 5) การปรึกษาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2 แนวคิดกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม

Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education (2019) ได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน สร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) สร้างแรงบันดาลใจให้คำปรึกษา ดูแล แนะนำ ทำหน้าที่เป็นโค้ชและพี่เลี้ยง (Coach & Mentor) แสวงหาเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย (Meaningful Learning) ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ได้ มีความเข้าใจในตนเอง ใช้สติปัญญา คิด วิเคราะห์ สร้างสรรค์ผลงานนวัตกรรมที่บ่งบอกถึงการมีสมรรถนะสำคัญในศตวรรษที่ 21 มีทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต และทักษะวิชาชีพ บรรลุเป้าหมาย การเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย ด้านความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education (2019) ได้อธิบายว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และอภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วม ในการสร้างความรู้ด้าน Prylek (2020) ได้อธิบายความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้อย่างน่าสนใจว่า ประกอบด้วย 1) Active Learning ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียนการมีวิจารณญาณและการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจารณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาสไตล์ การเรียนรู้ของตนเอง สู่การเป็นผู้รู้คิด รู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนา

ความคิดขั้นสูง (Higher Order Thinking) ในการมีวิจารณ์ญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์ 2) Active Learning สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่มจะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม 3) Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียนรู้อย่างจริงจัง และทำให้ผู้เรียน แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อม ที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเองเกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ และ 4) Active Learning ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียน และตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดรับกับแนวคิดพหุปัญญา (Multiple Intelligence) เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนักที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการ กิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอนและมีความเชี่ยวชาญในบทบาท หน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาดน พัฒนางาน และพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน นอกจากนี้ Srabua (2017) ได้อธิบายถึง กระบวนการของการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ไว้ที่น่าสนใจว่า กระบวนการของการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก ประกอบด้วย ประสบการณ์ การสะท้อนความคิดและอภิปราย เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด และการปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎีด้านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วมของ Srabua (2017) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ประสบการณ์ 2) การสะท้อนความคิดและอภิปราย 3) เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด และ 4) การปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิดมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. ทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาดด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม ก่อนและหลังเรียน แตกต่างกัน
2. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ทางบวกและส่งผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

นิยามศัพท์

1. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม (Active Participatory Learning Process) หมายถึง กระบวนการสำหรับสร้างความรู้โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นคนถ่ายทอดผู้เรียนเป็นฝ่ายกระทำและเคลื่อนไหวด้วย มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองมากกว่าปฏิสัมพันธ์ของผู้สอนและผู้เรียนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม จะทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่อย่างต่อเนื่องและขยายเครือข่ายความรู้แต่ละคน โดยอาศัยการแสดงออกทุกรูปแบบ เช่น การพูด การเขียน การวาดภาพ การแสดงละคร และการสนทนาประกอบด้วย

1.1 ประสบการณ์ (Experience) หมายถึง ผู้จัดการเรียนรู้ช่วยให้สมาชิกได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่หรือนำประสบการณ์เดิมของตนมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้

1.2 การสะท้อนความคิดและอภิปราย (Reflection and Discussion) หมายถึง ผู้จัดการเรียนรู้ช่วยให้สมาชิกได้มีโอกาสแสดงออกเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างลึกซึ้ง

1.3 เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (Understand and Conceptualize) หมายถึง สมาชิกเกิดความเข้าใจและนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอด อาจเกิดขึ้นโดยผู้เรียนเป็นฝ่ายริเริ่ม แล้วผู้จัดการเรียนรู้ช่วยเติมแต่งให้สมบูรณ์หรือในทางกลับกันผู้จัดการเรียนรู้เป็นผู้นำทางและสมาชิกเป็นผู้สานต่อจนความคิดนั้นสมบูรณ์เป็นความคิดรวบยอด

1.4 การปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิด หมายถึง (Practice or Application of Concepts) สมาชิกนำเอาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นใหม่ไปประยุกต์ใช้ในลักษณะหรือสถานการณ์ต่างๆ จนเกิดเป็นแนวทางปฏิบัติของสมาชิกเอง

2. ทักษะการทำงานเป็นทีม (Teamwork Skills) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นโดยมีปฏิสัมพันธ์อันดีร่วมกันภายในกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ ตลอดจนรู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเอง นำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของงานที่ตั้งไว้ โดยใช้แบบประเมินการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาประกอบด้วย

2.1 ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย (Collaborative Planning and Setting Goals) หมายถึง สมาชิกในทีมร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการวางแผนขั้นตอนในการทำงานและกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการทำงาน ที่สอดคล้องกับงานของทีมที่ได้รับมอบหมายและมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานที่ชัดเจน โดยสมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมอย่างน้อยหนึ่งหน้าที่ในการทำงาน

2.2 การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Good Interaction Help Each Other) หมายถึง สมาชิกในทีมมีการสื่อสารกันทั้งด้านการพูด ทำทางและการเขียนซึ่งกันและกันอย่างสุภาพ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงาน ช่วยกันแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน

2.3 การตระหนักในหน้าที่ของตนเอง (Awareness of One's Own Duties) หมายถึง สมาชิกในทีมมีความกระตือรือร้นในการทำงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถและทำเสร็จตามเวลาที่กำหนด

2.4 การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม (Creating a Good Atmosphere in Teamwork) หมายถึง การลดความตึงเครียดของการทำงาน ด้วยการให้กำลังใจกันและการสนทนาที่สนุกสนานผ่อนคลาย เพื่อสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานในการทำงาน

2.5 การปรึกษาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน (Consulting and Solving Problems Together) หมายถึง การประชุมปรึกษาหารือ เพื่อแลกเปลี่ยนและรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน ยอมรับในความแตกต่างทางความคิดของสมาชิกและสมาชิกทุกคนยอมรับการตัดสินใจเสียงส่วนมากในทีม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ทุกคน ลงทะเบียนในรายวิชา ในรายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 93 คน

ขอบเขตด้านเวลา

เนื้อหาการวิจัยศึกษา การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด โดยใช้กิจกรรมเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม มีระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 ถึง เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2566

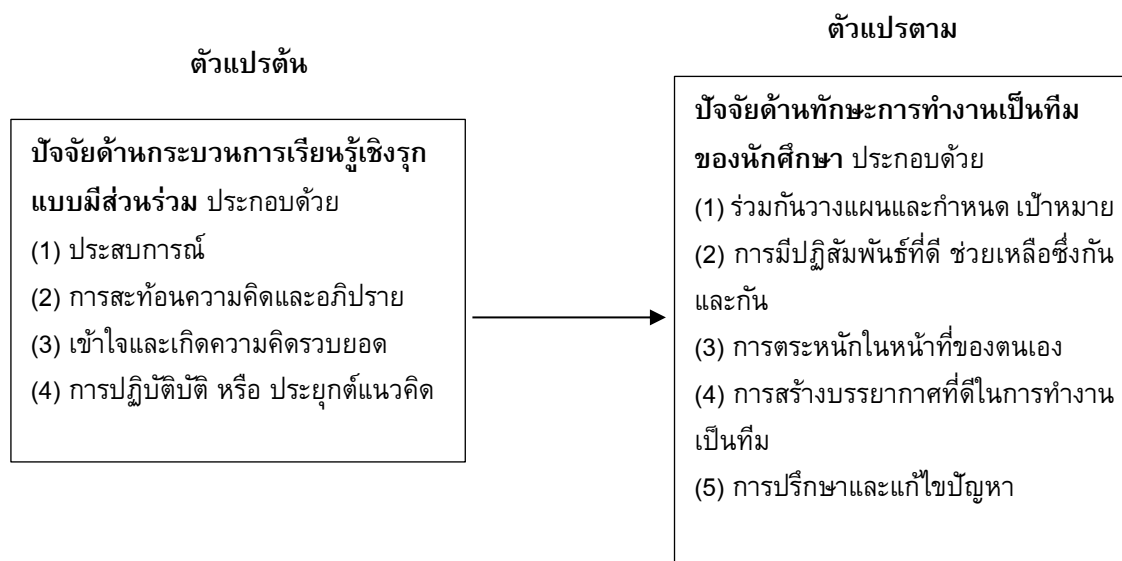
ประโยชน์ที่จะได้รับ

1. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาออกแบบกิจกรรมการสอนและได้พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม
2. ผลการวิจัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการดูแลรักษานักศึกษาให้ประสบความสำเร็จในการเรียนการสอนให้สามารถทำงานเป็นทีมได้
3. ผลการวิจัยจะช่วยให้ผู้บริหารและอาจารย์ใช้ในการกำหนดนโยบายและวางแผนในการออกแบบกิจกรรมการสอนได้อย่างเหมาะสม

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Srabua (2017) ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ประสบการณ์ 2) การสะท้อนความคิดและอภิปราย 3) เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด และ 4) การปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิด มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยด้านทักษะการทำงานเป็นทีมผู้วิจัยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Anunpitoon (2020) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) การตระหนักในหน้าที่ของตนเอง 4) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม และ 5) การปรึกษาและแก้ไขปัญหา ร่วมกัน มาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม” ที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีตัวแปรที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาพัฒนาเป็น กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ได้ดังนี้

รูปที่ 1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : Srabua (2017) และ Anunpitoon (2020)

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ทุกคนที่ลงทะเบียนในรายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 93 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ทุกคนที่ลงทะเบียนในรายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ภาคการศึกษาที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2565 จำนวน 93 คน

2. เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ส่วน ข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรทุกตัวได้มาจากการทบทวนวรรณกรรม ดังนั้น เนื้อหาในแบบสอบถามจะครอบคลุมแนวคิดต่าง ๆ ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว เพื่อให้ตรงประเด็นและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับด้านส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับด้านปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา โดยแต่ละข้อคำถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้วิธี Likert Scale มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (Sukwiboon, 2009)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยสร้างความคุ้นเคย บรรยายภาคการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาในกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุม โดยฝึกทักษะพื้นฐานที่จำเป็นที่จะนำไปใช้ในการเรียนรู้ ตลอดจนแบ่งกลุ่มชี้แจงการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ตั้งแต่ต้นจนสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ รูปแบบและวิธีการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล

3.2 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา สาขาการตลาดดิจิทัล คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม และรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง

3.3 ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 93 ฉบับ แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี สาขาวิชา

4.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation หรือ S.D.) ใช้สำหรับวิเคราะห์ระดับของปัจจัยด้านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม และปัจจัยด้านทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา

4.3 ผู้วิจัยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent และการทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent

4.4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผู้วิจัยนำข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติที่เกี่ยวข้องดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 ในภาพรวม

ทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 ฯ	ค่าสถิติ		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
	$\bar{X}$.	S.D.		
ด้านร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย	3.98	0.84	มาก	5
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.09	0.81	มาก	2
ด้านการตระหนักในหน้าที่ของตนเอง	4.08	0.87	มาก	3
ด้านการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม	4.06	0.82	มาก	4
ด้านการปรึกษาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน	4.11	0.81	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.06	0.78	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ในภาพรวมทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.4.06$, S.D. = 0.78) เมื่อ พิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ด้านการปรึกษาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.81) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.81) ด้านการตระหนักในหน้าที่ของตนเอง ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.87) ด้านการสร้างบรรยากาศที่ดี

ในการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.82) และด้านร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.84) ตามลำดับ

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วมที่มีต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการคัดเลือกตัวแปรด้วยวิธี Enter ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 อิทธิพลของอิทธิพลของกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบมีส่วนร่วม ที่มีต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในภาพรวม

ตัวแปร	b	SE _b	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (a)	0.976	0.209		4.663	0.000*
ด้านประสบการณ์ (PRO1)	0.461	0.157	0.515	2.933	0.004*
ด้านการสะท้อนความคิดและอภิปราย (PRO2)	-0.047	0.133	-0.052	-0.354	0.724
ด้านเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (PRO3)	0.334	0.157	0.386	2.121	0.037*
ด้านการปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิด (PRO4)	0.019	0.133	0.022	0.143	0.886
R = 0.859, R ² = 0.738, Adjusted R ² = 0.726, F = 61.830, Sig = .000*					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า กระบวนการจัดการการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม ด้านประสบการณ์ (PRO1) ด้านการสะท้อนความคิดและอภิปราย (PRO2) ด้านเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด (PRO3) และ ด้านการปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิด (PRO4) มีอิทธิพลและส่งผลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในภาพรวม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณอยู่ในระดับสูง (R) = 0.859 หรือค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R²) = 0.738 ค่า F = 61.830 ค่า Sig. = 0.000 หมายความว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวสามารถพยากรณ์หรือทำนายทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในภาพรวมได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ กระบวนการจัดการการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม (ชุดตัวแปรพยากรณ์ ทั้ง 4 ตัว) สามารถอธิบายทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการ ช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ภาพรวม พบว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านภาพรวมทักษะ การทำงานเป็นทีมของนักศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Anunpitoon (2020) ได้อธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่า ทักษะการทำงานเป็นทีม นั้น ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) การตระหนักในหน้าที่ของตนเอง 4) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม และ 5) การปรึกษาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ซึ่งแต่ละด้านมีความหมายดังนี้ 1) ร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมาย หมายถึง สมาชิกในทีมร่วมกันแสดงความคิดเห็น ในการวางแผนขั้นตอนในการทำงานและกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการทำงาน ที่สอดคล้องกับงานของทีมที่ได้รับมอบหมายและมีการแบ่งหน้าที่ในการทำงานที่ชัดเจน โดยสมาชิกทุกคนต้องมีส่วนร่วมอย่างน้อยหนึ่งหน้าที่ในการทำงาน 2) การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน หมายถึง สมาชิกในทีมมีการสื่อสารกันทั้งด้านการพูด ทำทาง และการเขียนซึ่งกันและกันอย่างสุภาพ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ในการทำงานช่วยกันแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายเดียวกัน

3) การตระหนักในหน้าที่ของตนเอง หมายถึง สมาชิกในทีมมีความกระตือรือร้นในการทำงานที่ตนเองได้รับมอบหมายอย่างสุดความสามารถและทำเสร็จตามเวลาที่กำหนด 4) การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีม หมายถึง การลดความตึงเครียดของการทำงาน ด้วยการให้กำลังใจกันและการสนทนาที่สนุกสนานผ่อนคลายเพื่อสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานในการทำงาน และ 5) การปรึกษาและแก้ไขปัญหาาร่วมกัน หมายถึง การประชุมปรึกษาหารือเพื่อแลกเปลี่ยนและรวบรวมข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการทำงาน ยอมรับในความแตกต่างทางความคิดของสมาชิกและสมาชิกทุกคนยอมรับการตัดสินใจของเสียงส่วนมากในทีมสอดคล้องกับแนวคิดของ Malawan et al. (2022) ได้อธิบายไว้อย่างน่าสนใจว่า ทักษะการทำงานเป็นทีมเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับนักเรียน เพราะการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำงานเป็นทีมจะส่งผลให้เกิดการสร้างความรู้ความเข้าใจ สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลในสังคมและเติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพในสังคมได้ กล่าวคือ การทำงานเป็นทีมนั้นเป็นพฤติกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของวิถีมุขยซึ่งได้รับอิทธิพลทั้งในตัวบุคคล สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยสามารถแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม อาทิ ปัจจัยลักษณะสถานการณ์ ปัจจัยจิตลักษณะเดิม ปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม นั้น เป็นทักษะที่สำคัญยิ่ง เพราะการที่นักเรียนที่มีความรู้ความสามารถและศักยภาพที่แตกต่างกัน สามารถทำงานเป็นทีมได้จนประสบผลสำเร็จ และตอบสนองความต้องการของจิตใจเกิดการพัฒนาตนเองจากการได้เรียนรู้จากผู้อื่น ซึ่งในอนาคตจะทำให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bonwell and Eison (1991) ที่ได้นำเทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลายมาใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน กล่าวคือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ที่มุ่งเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคต และถือเป็นการจัดการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน มีความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นโดยมีปฏิสัมพันธ์อันดีร่วมกันภายในกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ ตลอดจนรู้จักบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของงานที่ตั้งไว้ โดยใช้แบบประเมินการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pijitwarodom (2018) ที่พบว่า พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนระดับชั้น 9 มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนอัสสัมชัญ ธนบุรี อยู่ในระดับมาก ทั้งโดยภาพรวมและ รายด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaleamsri (2020) ที่พบว่า องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทั้ง 2 องค์ประกอบหลักมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สรุปและข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาระบบการเรียนรู้อิงรูปแบบมีส่วนร่วม สรุปได้ว่า ในภาพรวมกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาในรายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยด้านการสะท้อนความคิดและอภิปรายมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านด้านเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด ด้านประสบการณ์ และด้านการปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิด ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

ผลการศึกษาทักษะการทำงานเป็นทีม สรุปได้ว่า ในภาพรวมทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ด้านการปรึกษาและแก้ไขปัญหาหารือร่วมกัน ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ด้านการตระหนักในหน้าที่ของตนเอง ด้านการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานเป็นทีมและด้านร่วมกันวางแผนและกำหนดเป้าหมายตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกข้อ

นอกจากนี้ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการเรียนรู้อิงรูปแบบมีส่วนร่วมมีอิทธิพลต่อทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา รายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษารายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด โดยใช้กิจกรรมเชิงรุกแบบมีส่วนร่วม ควรปรับปรุง/พัฒนา วิธีการสอนที่ช่วยให้นักศึกษา ได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ และควรปรับปรุง/พัฒนาวิธีการเรียนการสอนและสามารถนำไปสู่การเกิดความคิดรวบยอดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

2.1.1 ควรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกแบบ มีส่วนร่วม ด้านประสบการณ์ ด้านความเข้าใจและเกิดความคิดรวบยอด ด้านการสะท้อนความคิดและอภิปราย และด้านการปฏิบัติหรือประยุกต์แนวคิด ตามลำดับความสำคัญ เพราะตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายทักษะการทำงานเป็นทีมในภาพรวมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ในรายวิชา MKT453 การจัดการช่องทางการตลาด ได้ร้อยละ 73.80

2.1.2 ควรมีนโยบายส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนโดยเน้นการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนกับทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษา ตลอดจนการสอนแบบบูรณาการด้านความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยกับชีวิตจริงของนักศึกษา

2.2 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

2.2.1 ผลการวิจัยช่วยให้ได้วิธีการสอนที่ช่วยให้นักศึกษาได้เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

2.2.2 ผลการวิจัยทำให้อาจารย์ผู้สอนสามารถวิเคราะห์ความเหมาะสมของเนื้อหา และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาที่จัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.3.1 การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ทางกายภาพ เช่น สิ่งอำนวยความสะดวก วัฒนธรรมองค์กร หรือกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย เป็นต้น

2.3.2 การวิจัยครั้งต่อไป อาจนำแผนการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ ไปปรับปรุงหรือดัดแปลงเพื่อใช้ในการศึกษารายวิชาอื่น หรือคณะอื่น ๆ

2.3.3 การวิจัยครั้งต่อไปอาจเพิ่มคำถามปลายเปิดในท้ายแบบสอบถาม เพื่อให้นักศึกษาเขียนข้อเสนอแนะต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- Anunpitoon, J. (2020). *Developing teamwork skills in the food work course Using cooperative learning for students in Mathayom 2* [Unpublished Master's thesis]. Rangsit University.
- Bonwell, C. C. & Eison, J. A. (1991). *Active learning : Creating excitement in the classroom*. ASHE-ERIC Higher Education Report, Washington DC : School of Education and Human Development, George Washington University.
- Chaleamsri, A. (2020). *Development of the ability to manage active learning of primary school teachers. with the professional learning community process* [Doctoral dissertation, Srinakharinwirot University]. DSpace. <http://irithesis.swu.ac.th/dspace/handle/123456789/1095>
- Gold, J. & Pedler, M. (2021). Bridging research to practice via action learning. *Action Learning : Research and Practice*, 19(1), 1 - 16.
- Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education. (2019). *Active leaning*. <https://www.obec.go.th/archives/290290>
- Malawan, N., Chucgom, A., & Pangposok, N. (2022). Student teamwork : Causal factors Research suggestions. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(3), 425 - 438.
- Pijitwarodom, K. (2018). *Teamwork behavior of students in Grade 9, Anasamchan School High School, Thonburi* [Bachelor's research, University]. ResearchGate. https://www.researchgate.net/profile/PsychologyAndGuidanceSilpakorn2/publication/341988357_phvtikrmkarthanganpenthimkhxngnakreinychanmathymsuksatxnplay_rongreinyxassamchaythnburi/links/5edcca2292851c9c5e8b0f4ephvtikrmkarthanganpenthimkhxngnakreinychanmathymsuksatxnplayrongreinyxassamchaythnburi.pdf (in Thai)
- Srabua, A. (2017). *Active learning plan*. <http://graduate.mcu.ac.th/V2/Document/PDF/2.5-2-8.pdf>
- Suchánek, P. (2019). Academic achievement prediction : Role of interest in learning and attitude towards school. *International Journal of Humanities Social Sciences and Education*, 1(11), 73 - 100.
- Sukwiboon, T. (2009). *Considerations in creating a rating scale tool for research*. <http://www.ms.src.ku.ac.th>